

Pygamberimiziň keşbi, ahlagy we edebi: Öýlenmekçi ýaşlara kömek edişi

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbiye, Sözler

написано kitapcy | 22 января, 2025

Pygamberimiziň keşbi, ahlagy we edebi: Öýlenmekçi ýaşlara kömek edişi PYGAMBERIMIZIŇ KEŞBI, AHLAGY WE EDEBI

► ÖÝLENMEKÇI ÝAŞLARA KÖMEK EDİSİ

Hezreti Aly (r.a) Patmany gelinlik dilemek üçin Pygamberimiziň (s.a.w) huzuryna barypdyr. Yöne ol utanjyna aýtjak sözlerini aýdyp bilmän, dili tutulan ýaly bolup oturypdyr. Hezreti pygamberimiz: «Görýän welin, sen Patmany dilemäge gelen bolmaly» – diýip, oňa söz açmaga kömek edipdir. Hezreti Aly begenip: «Hawa» diýipdir. Yöne onuň elinde galyň ujundan geçirirer ýaly zady ýok eken. Bu meselede-de pygamberimiz oňa kömek edipdir, oňa söweş eşiklerini galyňa derek ulanyp biljegini ýatladypdyr. Sahabalardan biri hezreti Ala goç berdi. Kömekçileri-de üýşüp mekge ýygdylar, şeýdibem toý sowarlyk ýygnandy. Pygamberimiz: «Allahym, Hezreti Aly bilen Patma ikisini bagtly et, olar üçin haýyrly bolsun!» diýip, dileg etdi.

Hezreti Alynyň (r.a) öýünde hasyr (ağaç gabygyndan dokalan düşek), ýassyk, gap-gaç, küýze ýaly goşlary bardy. Ol bularyda söweş geýimlerini satanda düşen pullaryna alypdy. Öý goşlaryndan artanja pula ol hezreti Patma (r.a) şaý-sep alyp beripdi. Resuly Kerim hezreti Patma (r.a) üçin bir parça mata, bir küýze, ýassyk, boýra düşek, öý goşy öñden taýýarlap goýupdy.[1]

Resulallanyň hyzmatyny edýän bir ýaş ýigit bardy. Adyna Rebiga diýerdiler. Ýaşynyň ötüşip barýandygyny gören pygamberimiz ondan: «Öýlenmek niýetiň ýokmy?» diýip sorady. Rebiga öz ýagdaýy hem-de edýän işi barada oýlanyp: «Ýok» diýip jogap

berdi. Hezreti pygamber täzeden oňa ýene şol soragyny berdi. Rebiga oňa ýene şol öňki jogabyny gaýtalady. Ýone pygamberimiz soragyny üçünji gezek gaýtalandan soňra ol munuň bie hikmetiniň bardygyny aňyp: «Öýlenesim-ä gelýär, Resulalla, aýdyň men näme etmeli?» diýdi. Hezreti pygamber ony ensardan bir kowmuň üstüne iberdi, ol hem şol ýere gitdi. Rebiga pygamberimiziň iberen salamyny gowşuryp, olaryň gyzlaryna söz aýtdy. Olar hem: «Baş üstüne!» diýip, jogap berdiler. Rebiga bolan işleri uly begenç bilen hezreti pygambere ýetirdi. Ýone Rebiga garypdy, öý goşy, galyň we toý sowmak üçin pul gerekdi. Hezreti pygamber derhal sahabalara ýagdaýy düşündirdi. Ur-tut kömek üçin pul toplanyp başlandy. Ýygnanan pula gelin üçin, şay-sep, öý goşy, bir goç satyn alyndy. Pygamberimiz: «Üwäp un edinersiňiz» diýip öz öýündäki arpadan berdi. Şunlukda, pygamberimiziň kömegi bilen Rebiga hezretleri üçin toý tutulyp täze bir maşgala guruldy.[2]

Musulmanlaryň içinde Jüleýbib (r.a) diýen bir adam bardy. Ol adam aýallaryň ýanynda özünü ýaman alyp barýanlygy bilen tanalardy. Musulmanlar maşgalalaryny ondan daşrak saklanlaryny kem görmezdiler. Ine, adamlary özünden daşlaşdyran şu adama-da hezreti pygamberimiz arka çykdy. Hezreti pygamber derrew ensarlaryň üstüne baryp, olaryň gyzynyň bire söz aýtdy. Gyzyn ene-atasy pygamber gyzlaryna söz aýdýandyr öýdüp razy boldular. Ýone Muhammet pygamber (s.a.w) Jüleýbib (r.a) üçin söz aýdandygyny aýdanda, gyzlaryny oňa bermejekden boldular. Ýone enesiniň üsti bilen işiň nähilidigine göz ýetiren gyz: «Resulalla hiç wagt meniň betbagt bolmagymy islemez» diýip, Jüleýbibe barmaga razyçylyk berdi. Nika gyýyldy. Şeýlelikde, ýene bir maşgala emele geldi. Söweşleriň birinde Jüleýbib (r.a) şehit boldy, ol söweše Resulalla-da gatnaşýardy. Onuň şehit bolanyny gören adamlar: «Ýedi duşmany öldürdi, soň özi hem şehit boldy» diýip, güwä geçdiler. Muhammet pygamber (s.a.w): «Jüleýbib menlikdir, menem onlukdyryny» diýip, ony öz elliри bilen topraga duwlady.

Resuly Ekrem özünü sylap, Jüleýbib (r.a) bilen ýaşamaga razy bolup, indem ýaş başyndan dul galan aýala şunuň ýaly doga etdi: «Eý, Allahym! Bu bendäň işini özüň oñuna et, ol ömürboýy

agyr gün görmesin!»[3]

[1] Yusup Kandehlewi, «Hayatüs-Sahaba», Terjedenler: Ahmet Büyükcynar, A. Omar Tekin, Yaşar Erol, Stambul-1975 ý, III, 1275.

[2] A.a.e. III, 1275.

[3] A.a.e. III, 1275. Pedagogika we edep-terbiye